

PÄÄTÖS

Nro 261/2019
Dnro ESAVI/10843/2018

Annettu julkipanon jälkeen
24.6.2019

ASIA Pyhäjoen Museomyllyn kosken kalataloudellinen kunnostaminen, Säkylä

HAKIJA Säkylän kunta

HAKEMUKSEN VIREILLETULO

Säkylän kunta on 8.6.2018 Etelä-Suomen aluehallintovirastossa vireille panemassaan ja myöhemmin täydentämässään hakemuksessa hakenut lupaa Pyhäjoen Museomyllyn kosken kalataloudelliseen kunnostamiseen ja pohjapadon rakentamiseen Pyhäjokeen Säkylän kunnassa.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Vesilain (587/2011) 3 luvun 2 § ja 1 luvun 7 §:n 1 momentti

ALUEEN KAAVOITUSTILANNE JA SUOJELUALUEET

Kaavoitustilanne

Hankealueella ei ole asemakaavaa.

Hankealueella on voimassa Pyhäjoen osayleiskaava, joka on hyväksytty 3.9.2012. Kaavassa Pyhäjoki on merkitty kaavamerkinnällä "vesialue (W)" ja hankealueen ranta-alueet kaavamerkinnöillä "maisemallisesti arvokas peltoalue (MA)" ja "kyläalue, jolla erityisiä ympäristöarvoja (AT-1)". Lisäksi koskialueen rannat on merkitty kaavamerkinnällä "ohjeellinen raja-alue", jolla vesistön suojavyöhyke on erityisen tarpeellinen (sv-1)". Kaavamerkintää "maisemallisesti arvokas peltoalue (MA)" koskee kaavamääräys, jonka mukaan maisemaa muuttaviin toimenpiteisiin on saatava maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 128 §:n mukainen maisematyölupa. Kaavamerkintää "kyläalue, jolla erityisiä ympäristöarvoja (AT-1)" koskee muun ohella kaavamääräys, jonka mukaan vesistön olosuhteiden turvaamiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Suojelualueet

Hankealueella tai sen läheisyydessä ei ole Natura 2000 -verkostoon kuuluvia alueita. Lähimmät Natura 2000 -verkostoon kuuluvat alueet ovat Pyhäjärvi (FI0200161), joka sijaitsee noin 2,5 km hankealueesta länteen, ja Säkylänharju (FI0200059), joka sijaitsee noin viisi kilometriä hankealueen itäpuolella. Pyhäjoki laskee Pyhäjärveen noin neljän kilometrin etäisyydellä hankealueesta.

Hankealuetta lähin luonnonsuojelualue on Ylisepän aarnialue (YSA022360), joka sijaitsee noin 1,7 km hankealueesta etelään. Se sijoittuu eri valuma-alueelle kuin hankealue.

LUPAHAKEMUKSEN SISÄLTÖ

Hankkeen tarkoitus ja yleiskuvaus

Museomyllyn pato on alin nousueste Säkylän Pyhäjärveen laskevassa Pyhäjoessa. Hankkeen tarkoituksena on kalojen nousuesteen poistaminen sekä kalojen elinympäristön ennallistaminen ja parantaminen. Lisäksi parannetaan maisemaa ja Museomyllyn ympäristöä vierailu- ja retkikohteena.

Nykyisen betonipadon alapuolelle rakennetaan pohjapato nostamaan veden pinta lähelle betonipadon yläpuolista vedenkorkeutta kalojen kulun mahdollistamiseksi. Pohjapadon jatkeeksi ylävirtaan rakennetaan uoman suuntainen patorakenne Museomyllyä suojaamaan. Uomaa levennetään myllyn kohdalla vastarannalla. Padon alapuolinen koski kunnostetaan ja kalojen elinympäristöä parannetaan rakentamalla muun muassa kivistä kynnyksiä, tulvatasanteita, kutusoraikkoja ja poikaskivikkouomia.

Hankealue sijaitsee Säkylän ja Virttaan välisen maantien (nro 213) läheisyydessä.

Vesistötiedot

Pyhäjoki kuuluu Pyhäjoen valuma-alueeseen (34.06), jonka pinta-ala on noin 78 km² ja järvisyys 0,0 %. Pyhäjoki laskee Pyhäjärveen Säkylän kuntataajaman eteläpuolella, ja se muodostaa noin 13 % Pyhäjärven kokonaisvaluma-alueesta.

Museomyllyn betonipato on Pyhäjoen keskiosan valuma-alueen (34.062) alaraja, jossa valuma-alueen pinta-ala on noin 73 km² ja järvisyys 0,0 %. Museomyllyn yhteydessä on valtakunnallinen virtahavaintopaikka (Q-1056). Siinä Pyhäjoen virtaaman ääri- ja keskiarvot ovat olleet havaintojaksolla 1972–2000 seuraavat:

Ylivirtaama (HQ)	14,0 m ³ /s	(1980, 1987)
Keskiylivirtaama (MHQ)	6,9 m ³ /s	
Keskivirtaama (MQ)	0,69 m ³ /s	

Keskialivirtaama (MNQ)	0,09 m ³ /s
Alivirtaama (NQ)	0,02 m ³ /s

Valuma-alueen ominaisuuksista johtuen Pyhäjoen virtaamavaihtelut ovat suuria ja erittäin nopeita. Ylivirtaamat (14,0 m³/s) on havaittu marraskuussa 1980 ja elokuussa 1987 eli muulloin kuin kevättulvan aikana. Paikallisten asukkaiden havaintojen mukaan suurin tulva viime vuosikymmeninä oli vuonna 1966, mutta kyseiseltä vuodelta ei ole virtaamatietoja, koska Museomyllyn virtahavaintopaikka perustettiin vasta kesällä 1971.

Virtaamatietojen perusteella Pyhäjoki soveltuu melko hyvin vaelluskalojen lisääntymis- ja kasvualueeksi. Vaikka valuma-alueen järvisyys on 0,0 %, pysyy virtaama aina joissakin kymmenissä litroissa sekunnissa. Tämä johtuu valuma-alueella sijaitsevista sora- ja hiekkaharjuista, joista purkautuu tasaisesti pohjavettä jokeen myös kuivimpina aikoina. Yleensä joen minimivirtaama on vuositasolla 60–120 l/s eivätkä nämä virtaamat aiheuta ongelmia kaloille. Suurin riski joen kaloille, ravuille ja muulle eliöstölle aiheutuu niissä tilanteissa, kun jollakin joen patoalueella tehdään muutoksia, esimerkiksi katkaistaan joen virtaus joksikin aikaa kokonaan patojen korjauksien yhteydessä.

Pyhäjoen veden laatua heikentävät valuma-alueen huomattava peltopinta-ala sekä alivirtaamien pienuus. Selvimmin tämä ilmenee patojen välisillä allasmaisilla jokiosuuksilla, jotka ovat selvästi rehevöityneitä. Havaintojen perusteella joen veden laatu on kuitenkin riittävä vaelluskaloille sekä ravuille.

Pyhäjoessa esiintyy normaaleja järvikalalajeja sekä istutettua puronieriää ja järvitaimenta. Kalojen elinmahdollisuuksia on rajoittanut huomattavasti joessa olleet viisi kalannousun estänyttä ylisyyksypatoa. Joen aikaisemmin vahva rapukanta on tällä hetkellä hyvin heikko.

Museomyllyn pato

Museomylly, joka tunnetaan Säkylässä Alisen myllyn nimellä, on turbiinikäyttöinen vuonna 1949 rakennettu vesimylly. Aikaisemmin samalla paikalla on ollut vuosisatojen ajan vesirattaalla toimivia myllyjä. Museomyllyn yhteydessä oleva pato rikkoontui vuoden 1966 tulvissa, ja uusi pato rakennettiin 1980-luvun puolivälissä. Vuonna 2000 padon yli rakennettiin puinen kaarisilta ja padon huoltolaituri. Betonirakenteista patoa korotettiin 0,35 m myllyn toiminnan mahdollistamiseksi vuonna 2001.

Museomyllyn padon leveys on 12,0 m ja sen harjan korkeus on tasolla N₆₀ +55,25 m. Padon keskellä on 3,2 m leveä V-aukko, jonka reunojen korkeus on tasolla N₆₀ +55,25 m ja keskiosan korkeus tasolla N₆₀ +54,85 m eli V-aukon kärki on 0,40 m alempana kuin padon tasainen osuus. Pato toimii puhtaana ylisyyksypatona, ja sille on virtaamamittausten perusteella laadittu purkautumistaulukko, joka perustuu padon yläpuolella olevaan vedenkorkeusasteikkoon (nro 34:1d, 0-piste on N₆₀ +54,50 m). Vedenkor-

keusasteikon lukemia vastaavat virtaamien ääri- ja keskiarvot on esitetty seuraavassa taulukossa:

Asteikkolukema (cm)	Virtaama (m ³ /s)
125	HQ = 14,0
105	MHQ = 6,9
76	MQ = 0,69
55	MNQ = 0,09
45	NQ = 0,02

Padon yläpuoliset rantaluiskat ovat hyvin jyrkkiä eivätkä tulvavedenkorkeudet aiheuta vahinkoa jokivarressa sijaitseville peltoalueille.

Padon putouskorkeus riippuu virtaamasta: esimerkiksi virtaamalla 0,5 m³/s padon putouskorkeus on 1,3 m. Padon alapuolelta alkaa koskijakso, jonka pituus on lähes 200 m ja putouskorkeus noin kaksi metriä. Pato estää vaelluskalojen nousun käytännössä kokonaan pienillä virtaamilla. Isompien virtaamien aikana suurimmat vaelluskalat pystyvät nousemaan padon ohi.

Pyhäjoen kalataloudelliset kunnostukset ja kunnostamista koskevat suunnitelmat

Museomyllyn pato on alin nousueste Säkylän Pyhäjärveen laskevassa Pyhäjoessa. Pyhäjoen kalataloussuunnitelmassa vuonna 2000 esitettiin Pyhäjoen viiden ylisyöksypadon muotoilemista niin, että kalan kulku olisi mahdollista kaikissa virtaamatilanteissa. Kalan kulun estävät ylisyöksypadot ovat alavirrasta ylävirtaan päin lueteltuna Museomyllyn pato, Ylisen myllyn pato, Kivikosken sahan pato, Juholan myllyn pato sekä Myllylähteen pato. Näistä on jo kunnostettu Kivikosken sahan padon alue vuonna 2000 ja Ylisen myllypadon alue vuonna 2001.

Museomyllyn patoalueen kalataloudellisesta kunnostamisesta tehtiin suunnitelma vuonna 2001, mutta suunnitelmaa ei ole toteutettu. Uusi täydentävä suunnitelma tehtiin vuonna 2018.

Suoritettavat toimenpiteet ja tehtävät rakenteet

Raivaus- ja purkutyöt

Ennen varsinaista rakentamista poistetaan ja raivataan puustoa ja vesakkoa. Padon kohdalta poistetaan eloperäinen maa-aines ja kivennäismaata suunnitelman toteuttamisen kannalta tarpeellinen määrä.

Mahdolliset suojattavat alueet erotetaan muusta alueesta työnaikaisella aidalla ja yksittäiset puut suojataan tarvittaessa siten, että ne eivät rakenta-

misen aikana pääse vahingoittumaan. Säilytettäväksi tarkoitettujen kasvien juuristot suojataan myös tarvittaessa.

Urakoitsija kuljettaa raivausjätteet ja purkujätteet pois rakennuspaikalta rakennuttajan ja viranomaisten osoittamaan paikkaan.

Pohjapadon rakentaminen

Pohjapato rakennetaan nykyisen betonipadon alapuolelle siten, että pohjapato nostaa veden lähelle betonipadon yläpuolista vedenkorkeutta ja mahdollistaa siten kalojen kulun padon yli.

Rakennettavan pohjapadon virtauskynnyksen leveys on 12,5 m ja kynnyksen korkeus on tasolla $N_{60} +54,75$ m. Patoon rakennetaan keskelle loivan v:n muotoinen alivirtaama-aukko, jonka leveys on 2,00 m ja alimman kohdan korkeus on tasolla $N_{60} +54,60$ m. Padon harjan leveys virtauksen suunnassa tulee olla 2,00 m. Padon yläpuolinen luiska rakennetaan kaltevuuteen 1:3 ja alapuolinen luiska kaltevuuteen 1:12. Alapuoliseen luiskaan muotoillaan mutkitteleva alivirtaamauoma, jonka pituuskaltevuus on noin 1:20.

Pohjapatoa jatketaan uoman suuntaisesti ylävirtaan Museomyllyn suojaamiseksi. Myllyä suojaava patorakenne rakennetaan tasolle $N_{60} +55,70$ m. Patoa jatketaan alavirtaan, ja se yhdistetään uoman välipenkereeseen, jotta estetään tulvavirtaus alakanavaan. Uomaa levennetään myllyn kohdalla vastarannalla.

Pato perustetaan kivennäismaalle. Padon tiivistesydämeiksi asennetaan teräksestä tehty ponttiseinä, jonka pontit asennetaan tiiviiseen perusmaahan saakka. Pontin ja yläkanavan liitoskohta tiivistetään. Ponttiseinä ympäröidään tiiviillä moreenilla. Moreenikerroksen päälle asennetaan suodatin kangas (SN3) ja kankaan päälle kiveys.

Kosken kalataloudellinen kunnostus

Kosken kalataloudellinen kunnostus tehdään pohjapadon valmistumisen jälkeen. Pohjapadon alapuolinen koski kunnostetaan ja kalojen elinympäristöä parannetaan rakentamalla muun muassa kivistä kynnyksiä, tulvasanteita, kutusoraikkoja ja poikaskivikkouomia. Kosken loppupäähän kaivetaan syväne lietettä poistamalla. Kunnostus tehdään ylävirrasta alavirtaan, jotta irtoava hieno aines ei tuki sorastuksen ja kiveyksien rakoja.

Lisääntymisalueet, kutusoraikot

Kutusoraikot perustetaan virtaussuunnassa katsottuna virtaussyvänteiden takaosiin tai niska-alueiden etupuolelle siten, että soraikko pysyy mahdollisimman hyvin paikoillaan. Vesisyvyys soraikkojen kohdalla tulee olla 0,30–1,00 m, mutta kuitenkin aina yli 0,20 m. Kiveyksillä pyritään ohjaamaan virtausta soraikkoon sopivasti siten, että soraikko ei liety liian pienen virtausnopeuden vuoksi tai huuhtoudu pois liian suuren virtausnopeuden vuoksi.

Virtauksen tulee myös suuntautua siten, että vesi tunkeutuu mätitaskuun saakka.

Poikastuotantoalueet ja suojapaikat

Poikaskiveykset tehdään luonnonmukaisista kivistä. Paras kivityyppi on ”peltorauniokivi”, jossa on epäsäännöllisiä muotoja, mutta terävät kulmat ovat hioutuneet pyöreiksi. Poikaskiveyksenä ei tule käyttää pyöreää ”so-ramonttukiveä”.

Poikaskiveykset tehdään monikerroksisina (2–4 kerrosta) ja huokoisina siten, että kivien väliin muodostuu mahdollisimman laaja onkaloalue kalojen ja muiden eliöiden suojapaikoiksi. Tarvittaessa poikaskiveyksen kohdan olemassa olevaa pohjaa pöyhitään tai kaivetaan, jotta saavutetaan riittävä kerrospaksuus. Rakenne myös muotoillaan vedenpintaa nostavaksi siten, että poikaskivikkoa jää kuiville mahdollisimman vähän.

Virtauksen ohjaaminen

Virtausohjaimet tehdään luonnonkivistä, joiden koko on noin 600 mm / 800 mm. Virtausohjaimissa voidaan käyttää myös suurehkoja luonnonkiviä (noin 1000 mm / 1500 mm), jotka halkaistaan keskeltä ja halkaistu terävä puoli asennetaan alaspäin. Suurempia halkaistuja kiviä tulee käyttää varsinkin, jos virtausohjaimen pohjana on kalliota. Virtausohjaimissa suuremmat kivet asennetaan siten, että halkaistut kivet asennetaan ohjaimen yläreunaan, johon kohdistuu suurin rasitus.

Virtaussyvänteet

Virtaussyvänteitä tehdään monipuolistamaan vesisyvyyttä. Syvänteet tehdään siten, että syvänteessä veden syvyys on vähintään noin 1,0 m. Syvänteiden pinta-alan tulee olla vähintään noin 5 m². Luiskakaltevuuksien tulee olla vaihtelevat ja kuoppien pohjamateriaalien vaihtelevan kokoista kiveä (100 mm / 500 mm) ja soraa. Kutusora pyritään asentamaan aina kuopan takareunaan virtaussuunnassa katsottuna.

Työnaikaiset järjestelyt

Veden virtaus johdetaan rakentamisen aikana työmaa-alueen ohi joko myllyn kanavan kautta tai muiden tilapäisjärjestelyjen avulla. Työteknisesti rakentaminen ajoitetaan ajankohtaan, jolloin joen virtaama on pieni.

Hankkeessa hyödynnetään nykyisen uoman reunoilta saatavaa kiveä, mutta kiviä ja maa-ainesta tuodaan myös muualta.

Rakentamistöiden päättyttyä alueet saatetaan siistiin ja mahdollisimman luonnonmukaiseen kuntoon. Alueet tasataan ja maisemoidaan ympäröivän maaston muotojen mukaiseksi.

Aikataulu

Rakentamistyöt tehdään vuonna 2018 ja/tai 2019. Hanke toteutetaan yhteinä tai useampana urakkana. Töiden arvioitu kesto on noin 2–3 viikkoa.

Kiinteistötiedot

Rakennettava pohjapato ja kunnostettava koskijakso sijaitsevat Korven osakaskunnan hallinnoimalla yhteisellä vesialueella Pyhäjoki 783-402-876-1 sekä Säkylän kunnan omistamilla kiinteistöillä Alinen mylly 783-402-5-2 ja Yliseppä 783-402-3-66. Uoman leventämisen vuoksi Museomyllyn vastarannalla sijaitsevaa maa-aluetta muuttuu vesialueeksi kiinteistöllä Tammi 783-402-1-88.

Vesialue rajoittuu hankealueen kohdalla rantakiinteistöihin Tammi 783-402-1-88, Mäkilä 783-402-3-11, Myllyvainio 783-402-3-40, Leppäjoki 783-402-3-72 ja Alinen mylly 783-402-5-2.

Hanketta koskevat sopimukset ja suostumukset

Hakija on saanut kirjallisen suostumuksen suunnitelman mukaisen patoalueen ja kosken kunnostuksen toteuttamiseen kiinteistöjen Tammi 783-402-1-88, Mäkilä 783-402-3-11, Myllyvainio 783-402-3-40 ja Leppäjoki 783-402-3-72 omistajilta.

Pohjavesialueet

Hankealue ei ole pohjavesialuetta. Lähimmät pohjavesialueet Honkala (0278301) ja Säkylänharju–Virtaankangas (0278351) sijaitsevat noin kolmen kilometrin etäisyydellä hankealueesta.

Hankkeen vaikutukset

Rakentamistöistä aiheutuu jonkin verran veden samentumista Pyhäjoessa. Samentumisen on arvioitu olevan enintään yhtä suurta kuin mikä on peltojen eroosion vaikutus Pyhäjoen veden sameuteen tulva-aikoina. Rakennustyöllä ei ole vaikutusta veden virtaamiin rakennuspaikan alapuolella.

Vedenkorkeudet nousevat rakennettavan pohjapadon ja nykyisen betonipadon välisellä alueella. Virtausmallitarkastelun perusteella nykyisen padon purkautumiseen ei tule muutoksia virtauksen muuttuessa kaikissa tapauksissa kiitovirtaukseksi.

Hankkeessa ei muuteta rantaviivaa muilta osin kuin patoalueen kohdalla uoman levennyksessä ja siirrosta. Hankkeella ei ole vaikutuksia rakennuksiin, rakennelmiin, laitteisiin eikä myöskään vesivoimaan, vesiliikenteeseen, uittoon eikä vedenottoon.

Hankkeessa Pyhäjoesta poistetaan alin nousueste, jolloin kalojen kulku, elinympäristö ja lisääntymismahdollisuudet paranevat huomattavasti aiem-

paan verrattuna. Nousuesteen poiston jälkeen kaloilla on mahdollisuus nousta aina Juholan myllyn padon alapuolelle asti. Samalla perattu koski palautetaan luonnonmukaisen kaltaiseen tilaan. Maisema-arvot paranevat, ja kosken kunnostuksella luodaan edellytyksiä myös alueen virkistyskäyttöle.

Hanke vaikuttaa yksityisiin etuihin siten, että kiinteistöjen Alinen Mylly 783-402-5-2 ja Tammi 783-402-1-88 kohdalla vesi nousee rakennettavan pohjapadon ja nykyisen betonipadon välisellä alueella noin 15 metrin matkalla. Veden noususta ei aiheudu vettymishaittaa eikä muutakaan haittaa, koska joki kulkee kyseisessä kohdassa syvässä uomassa ympäristön maanpinnan alapuolella. Museomylly suojataan vettymiseltä sivuttaissuuntaisella padolla, ja toisella rannalla uoma levennetään kiinteistön Tammi 783-402-1-88 alueelle.

Pyhäjärven (FI0200161) Natura 2000 -verkostoon kuuluvaan alueeseen voi kohdistua vähäinen rakentamisen aikainen vaikutus veden samentumisen vuoksi. Vaikutus on kuitenkin verrattavissa joen ruoppauksen tai vesisateiden aiheuttamaan jokiveden tilapäiseen samentumiseen. Hankkeella ei ole vaikutusta Säkylänharjun (FI0200059) Natura 2000 -verkostoon kuuluvaan alueeseen eikä muihinkaan suojelualueisiin.

Hankkeen hyödyt ja menetykset

Hankkeen hyödyt vaikutusalueen kiinteistöjen omistajille ovat suuremmat kuin haitat. Kiinteistöjen arvo nousee, koska ympäristön tila ja viihtyisyys paranevat.

Hankkeen haittoja ja edunmenetyksiä ovat seuraavat:

- uoman reunalla olevan maa-alueen muuttuminen vesialueeksi kiinteistöllä Tammi 783-402-1-88 (100 m², arvo 100 euroa)
- peltomaan muuttuminen uoman reunaksi kiinteistöllä Tammi 783-402-1-88 (60 m², arvo 60 euroa)
- rakennusaikainen kulku kiinteistöillä sekä vähäarvoisen puuston ja vesakon poisto. Kiinteistöjen omistajat ovat antaneet tähän suostumuksensa hyväksymällä korvauksetta hankkeen toteuttamisen.

Vesakon ja puuston osalta korjatun puuston arvo on negatiivinen, koska hakkuu- ja korjuukulut ovat suuremmat kuin talteen saadun puuston arvo.

Tarkkailu

Hankkeen aikana veden laatua tarkkaillaan silmämääräisesti. Hankkeesta ei ole odotettavissa poikkeuksellisia vaikutuksia veden laatuun tai poikkeuksellista veden samentumista. Veden laatua ei ole tarpeen tarkkailla hankkeen valmistumisen jälkeen.

HAKEMUKSESTA TIEDOTTAMINEN

Aluehallintovirasto on vesilain (587/2011) 11 luvun 7, 10 ja 11 §:ssä säädetyllä tavalla kuuluttamalla asiasta aluehallintovirastossa ja Säkylän kunnassa varannut tilaisuuden muistutusten tekemiseen ja mielipiteiden esittämiseen hakemuksen johdosta viimeistään 8.3.2019. Kuulutus on erikseen lähetetty asiakirjoista ilmeneville asianosaisille. Koska hakemuksesta tiedottaminen ei ole kuitenkaan mennyt vesilain (587/2011) 11 luvun mukaisesti, asia on kuulutettu uudelleen. Uusi määräpäivä oli 18.4.2019.

Kuulutus ja hakemusasiakirjat on julkaistu osoitteessa www.avi.fi/lupa-tietopalvelu.

Aluehallintovirasto on vesilain (587/2011) 11 luvun 6 §:n mukaisesti pyytänyt hakemuksen johdosta lausunnon Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta, Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaiselta, Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen patoturvallisuusviranomaiselta, Museovirastolta, Säkylän kunnalta sekä Säkylän kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta.

LAUSUNNOT

1) Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue on todennut seuraavaa:

Vesienhoito

Pyhäjoen vesimuodostuman ekologisen tilan luokka on Kokemäenjoen–Saaristomeren–Selkämeren vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelman toisen suunnittelukauden luokituksen mukaan tyydyttävä. Tavoitteena on saavuttaa hyvä ekologinen tila vuoteen 2027 mennessä.

Hankkeessa on tarkoitus poistaa kalojen nousueste ja ennallistaa kalojen elinympäristöä. Vesienhoidon keskeisenä tavoitteena on estää pintavesien tilan heikkeneminen sekä pyrkiä kaikkien vesien vähintään hyvään tilaan. Kalojen kulkua helpottavat toimenpiteet ovat vesienhoitosuunnitelmien toimenpidevalikoimissa, joten voidaan katsoa, että hankkeella on positiivinen vaikutus vesienhoidon tavoitteiden saavuttamiseen.

Vuollejokisimpukka

Vuonna 2018 tehdyssä tutkimuksessa kunnostuskohteelta ei löytynyt vuollejokisimpukkaa tai niiden kuoria. Hankkeen suunnitteluun ja toteutukseen ei tarvitse sisällyttää erityisesti vuollejokisimpukan huomioimiseen ja suojelemiseen tähtääviä toimia.

Tarkkailu

Töiden aikaisia vaikutuksia tulee seurata Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla. Vesistötarkkailusuunnitelma tulee lähettää hyvissä ajoin ennen töiden aloittamista elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen hyväksyttäväksi. Lupahakemukseen sisältynyt tarkkailusuunnitelma ei ollut riittävä.

2) **Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomainen** on todennut, että Museomyllyn nousuesteen poisto parantaa kalaston liikkumismahdollisuuksia ja se taas edesauttaa varsinkin taimenen elinmahdollisuuksia Pyhäjoessa. Hanke on yleisen kalatalousedun mukainen ja kaikin puolin kannatettava.

3) **Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen patoturvallisuusviranomainen** on todennut, että nykyinen ylisyyösykynnys ei ole patoturvallisuuslain (494/2009) 11 §:n mukaisesti luokiteltu pato.

Uusi rakennettava ylisyyösykynnys on metrin korkuinen ja vieressä oleva reunapato kaksi metriä korkea. Näiden rakenteiden mahdollinen sortuminen ei aiheuta vahingonvaaraa varsinkin, kun tulovirtaama on rajattu yläpuolelta nykyisellä ylisyyösykynnysellä. Patoturvallisuusviranomainen on katsonut, että uutta pohjapatoa ei tarvitse luokitella.

Luokittelemattoman padon omistaja on kuitenkin patoturvallisuuslain (494/2009) 15 §:n mukaan velvollinen pitämään padon sellaisessa kunnossa, että pato toimii suunnitellulla tavalla ja on turvallinen. Patoa on myös lain 16 §:n mukaan käytettävä siten, että käytöstä ei aiheudu vaaraa ihmishengelle ja terveydelle. Lain 24 §:n mukaan padon omistajan on ryhdyttävä padosta aiheutuvan vahingonvaaran huomioon ottaen tarpeellisiin toimiin pato-onnettomuuden ehkäisemiseksi ja onnettomuudesta aiheutuvien vahinkojen rajoittamiseksi. Lain 6 luvussa säädetään näiden säännösten valvonnasta.

Kosken kunnostamisesta ei saa aiheutua haittaa nykyisen ylisyyöksypadon kunnossapidolle tai tarkkailulle. Hankkeessa ei saa vaarantaa nykyisten patorakenteiden turvallisuutta eikä muuttaa nykyisen patorakenteen purkauskäskyä. Nämä koskevat myös kunnostushankkeen työnaikaisia järjestelyitä.

4) **Museovirasto** on todennut, että se vastaa Satakunnassa vedenalaisen perinnön suojelusta. Päävastuu kulttuuriympäristön suojelusta ja muista asiantuntijatehtävistä Satakunnassa kuuluu Satakunnan Museolle, joka vastaa rakennetun kulttuuriympäristön, maassa sijaitsevan arkeologisen perinnön sekä kulttuurimaiseman suojelusta.

Hankkeella ei arvioida olevan vaikutusta vedenalaiseen tai ranta-alueiden arkeologiseen perintöön. Koska hanke kuitenkin sijoittuu ihmisen käytössä pitkään olleeseen virtavesiympäristöön, hankkeella voi olla vaikutusta rakennettuun kulttuuriympäristöön ja/tai kulttuurimaisemaan. Museoviraston

tietojen mukaan Satakunnan Museota ei ole kuultu nykyisen täydennetyn suunnitelman (2018) valmistelun yhteydessä.

Kulttuuriympäristön arvojen huomioon ottamisen turvaamiseksi Museovirasto on esittänyt vesilain mukaisen luvan ehdoksi seuraavaa: ”Hankkeen vastuutaho ottaa hyvissä ajoin ennen hankkeen toteuttamista yhteyttä Satakunnan Museoon antaen museolle mahdollisuuden tarvittaessa vaikuttaa suunnitelmaan ja sen toteuttamistapaan.”

5) **Etelä-Satakunnan ympäristölautakunta** on pitänyt hanketta kannatettavana. Nousuesteiden poistaminen Pyhäjoesta on tärkeää vaelluskalojen liikkuvuuden turvaamiseksi. Museomyllyn koski on joskus perattu ja kosken palauttaminen luonnontilaisen kaltaiseksi on perusteltua myös luonnonsuojelun tavoitteiden näkökulmasta. Museomyllyn ympäristöstä muodostuu entistä mielenkiintoisempi kohde retkeilyyn ja luontomatkailuun. Hankkeella ei ole olennaista vaikutusta kulttuuriperintöön, sillä Museomylly tulo- ja purku-uomineen säilyy koskemattomana ja Myllyrakennuksen suojaaminen otetaan hankkeessa huomioon.

MUISTUTUKSET JA MIELIPITEET

Hakemuksesta ei ole jätetty muistutuksia eikä mielipiteitä.

HAKIJAN SELITYS

Hakija on selityksessään todennut 1) **Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen** lausunnon osalta, että töiden aikaisten vaikutusten tarkkailusta tehdään viipymättä tarkkailusuunnitelma elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksyttäväksi, jos sellaista lupapäätöksessä edellytetään.

2) **Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaisen** lausuntoon hakijalla ei ole kommentoitavaa.

3) **Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen patoturvallisuusviranomaisen** lausunnossa olevia yksityiskohtia noudatetaan, eikä hakijalla ole lausuntoon kommentoitavaa.

4) **Museoviraston** lausunnosta hakija on todennut, että siinä ehdotettu lupamääräyksiin sisällytettävä Satakunnan museon vaikuttamismahdollisuus hankkeen suunnitelmaan ja toteuttamistapaan ei ole tarkoituksenmukainen etenemistapa hankkeessa. Lupahakemuksella nimenomaan suunnitelmat hyväksytään ja lupapäätöksen jälkeen niihin ei enää tehdä muutoksia. Museoviraston olisi pitänyt selvittää Satakunnan museon kanta asiaan jo kuulemisvaiheessa tai Museoviraston olisi pitänyt siirtää lausunnonantoasia Satakunnan museon käsiteltäväksi. Lain edellyttämä kuuleminen on joka tapauksessa hoidettu riittävässä laajuudessa, eikä hanketta ole syytä enää

viivyyttä. Hakija on katsonut, ettei hankkeesta aiheudu haitallista vaikutusta rakennettuun kulttuuriympäristöön tai kulttuurimaisemaan, vaan hankkeella on ainoastaan näitä seikkoja parantavia vaikutuksia. Olemassa oleviin Museomyllyn tai padon rakenteisiin ei hankkeessa tehdä muutoksia. Hakija haluaa vaalia Museomyllyä ja sen ympäristöä jatkossakin. Hakija on kuitenkin itse yhteydessä Satakunnan museoon asiassa.

Hakija on toivonut lupa-asian nopeaa käsittelyä, jotta Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hankkeelle myöntämä rahoitus voidaan käyttää. Rahoitusehtojen mukaan avustus on käytettävä 30.9.2019 mennessä.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Luparatkaisu

Aluehallintovirasto myöntää Säkylän kunnalle luvan Pyhäjoen Museomyllyn kosken kalataloudelliseen kunnostamiseen ja pohjapadon rakentamiseen Pyhäjokeen hakemuksen mukaisesti Säkylän kunnassa.

Aluehallintovirasto myöntää Säkylän kunnalle pysyvän käyttöoikeuden hanketta varten tarvittavaan 160 m²:n alueeseen kiinteistöstä Tammi 783-402-1-88.

Hankkeesta ei ennalta arvioiden aiheudu vesilain mukaan korvattavaa edunmenetystä.

Luvan saajan on noudatettava vesilain säännöksiä ja seuraavia lupamääräyksiä.

Lupamääräykset

Rakenteet

1. Pohjapato on rakennettava 3.12.2018 päivätyn piirustuksen nro 01–01 mukaisesti.

Pohjapadon virtauskynnyksen leveys on 12,5 m ja kynnyksen korkeus on tasolla N₆₀ +54,75 m. Padon keskellä on loivan v:n muotoinen alivirtaama-aukko, jonka leveys on 2,00 m ja jonka alin kohta on tasolla N₆₀ +54,60 m.

2. Uoman kalataloudellinen kunnostus on tehtävä 3.12.2018 päivätyn piirustuksen nro 01–02 mukaisesti.

Töiden suorittaminen

3. Rakennustyöt on tehtävä vähän veden aikaan ja siten, että vesialueelle ja sen käytölle aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa ja häiriötä. Töiden ai-

kana on huolehdittava riittävän vesimäärän ohjaamisesta työalueen ohi alavirtaan.

4. Luvan saajan on selvitettävä alueella mahdollisesti olevat johdot ja kaapelit. Rakennustyöt on toteuttava niitä vaurioittamatta.
5. Töiden päätyttyä töiden jäljet on siistittävä ja hankealue muutoinkin saatettava asianmukaiseen ja maisemallisesti hyväksyttävään kuntoon.

Kunnossapito

6. Luvan saajan on huolehdittava pohjapadon ja muiden rakenteiden kunnossapidosta asianmukaisesti.

Korvaukset

7. Töiden suorittamisesta aiheutuva, välittömästi ilmenevä edunmenetys on viivytyksettä korvattava vahinkoa kärsineelle.

Jos hankkeesta aiheutuu edunmenetys, jota lupaa myönnettäessä ei ole ennakoitu ja josta luvan saaja on vesilain säännösten mukaisesti vastuussa, eikä asiasta sovita, voidaan edunmenetyksestä vaatia tämän ratkaisun estämättä korvausta hakemuksella aluehallintovirastossa.

Tarkkailu

8. Luvan saajan on tarkkailtava hankkeen työnaikaisia vesistövaikutuksia Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla. Vesistö tarkkailusuunnitelma on toimitettava Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksyttäväksi hyvissä ajoin ennen töiden aloittamista. Tarkkailu on aloitettava ennen töiden aloittamista. Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi tarvittaessa muuttaa tarkkailusuunnitelmaa.

Tarkkailutulokset on toimitettava Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle ja Säkylän kunnan ympäristösuojeluviranomaiselle tarkkailusuunnitelman mukaisesti tai välittömästi tulosten selvittyä.

Töiden aloittaminen ja toteuttaminen

9. Hanke on toteutettava olennaisilta osin neljän vuoden kuluessa siitä lukien, kun tämä päätös on tullut lainvoimaiseksi. Muuten lupa raukeaa.

Ilmoitukset

10. Töiden aloittamisesta on etukäteen ilmoitettava kirjallisesti Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaiselle, Säkylän kunnan ympäristönsuojeluvir-

ranomaiselle, Satakunnan museolle ja tarkoituksenmukaisella tavalla asianomaisille maanomistajille.

11. Hankkeen valmistumisesta on 60 päivän kuluessa ilmoitettava kirjallisesti aluehallintovirastolle, Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaiselle, Säkylän kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja Satakunnan museolle.

Perustelut

Pyhäjoen Museomyllyn kosken kalataloudellisen kunnostuksen tarkoituksena on kalojen alimman nousuesteen poistaminen Pyhäjoesta sekä kalojen elinolojen ennallistaminen ja parantaminen. Pohjapadon rakentaminen nykyisen padon alapuolelle on tarpeen veden nostamiseksi lähelle nykyisen padon yläpuolista vedenkorkeutta, jotta kalojen kulku padon yli tulee mahdolliseksi. Padon alapuolisen koskijakson kunnostaminen on tarpeen kalojen elinympäristön parantamiseksi.

Hanke ei ole alueella voimassa olevan Pyhäjoen osayleiskaavan vastainen.

Hankkeen hyötynä on otettu huomioon se, että hanke parantaa kalojen elinoloja ja mahdollistaa kalan kulun padon yli. Hanke parantaa maisemaa ja virkistyskäyttöä Museomyllyn ympäristössä.

Rakennustöistä aiheutuu veden samentumista ja muuta työnaikaista häiriötä. Samentuminen on tilapäistä ja se rajoittuu hankealueen läheisyyteen. Vesistövaikutuksia tarkkaillaan Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla. Rakennustyöt on muutoinkin tehtävä vesilain (587/2011) 2 luvun 7 §:ssä edellytetyllä tavalla. Säännöksen mukaan vesitaloushanke on toteutettava siten, ettei niistä aiheudu vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta.

Uoman leventäminen muuttaa ranta-aluetta vesialueeksi ja uoman reunaksi. Uoman leventämistä varten tarvittava pysyvä käyttöoikeus noin 160 m²:n suuruiseen osaan kiinteistöön Tammi 783-402-1-88 kuuluvasta alueesta voidaan myöntää vesilain 2 luvun 13 §:n nojalla. Käyttöoikeuden myöntämisestä ei aiheudu korvattavaa edunmenetystä, koska kiinteistön omistajat ovat antaneet kirjallisen suostumuksensa hankkeen toteuttamiseen.

Hankkeen toteuttaminen ei merkittävästi heikennä Natura 2000-verkostoon kuuluvan alueen Pyhäjärvi (FI0200161) luonnonarvoja. Hankkeen toteuttamisella ei ole vaikutusta muihinkaan Natura 2000-verkostoon kuuluviin kohteisiin eikä luonnonsuojelualueisiin.

Kokemäenjoen–Saaristomeren–Selkämeren vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelman vuosille 2016–2021 mukaan Pyhäjoen vesimuodostuman ekologinen tila on luokiteltu tyydyttäväksi ja tavoitteena on hyvän ekologian

sen tilan saavuttaminen viimeistään vuonna 2027. Vesien säännöstelyä, rakentamista ja kunnostusta koskeva toimenpidevalikoima kaudelle 2016–2021 sisältää muun muassa kalan kulkua helpottavat toimenpiteet. Kalan kulkua parantavana hankkeena hanke edistää Kokemäenjoen–Saaristomeren–Selkämeren vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelman tavoitteiden saavuttamista.

Hankkeesta yleisille tai yksityisille eduille saatava hyöty on huomattava verrattuna siitä yleisille tai yksityisille eduille koituviin menetyksiin. Luvan myöntämisen edellytykset ovat siten olemassa.

Sovelletut säännökset

Vesilain (587/2011) 3 luvun 4 §:n 1 momentin 2) kohta, 5 §, 6 §:n 2 momentti, 7, 8, 10, 11 ja 18 §, 11 luvun 21 §

Lausuntoihin vastaaminen

Aluehallintovirasto ottaa lausunnot ja niissä esitetyt vaatimukset huomioon luparatkaisusta ja lupamääräyksistä ilmenevällä tavalla.

Aluehallintovirasto toteaa Museoviraston lausunnon johdosta, että hankkeessa ei muuteta olemassa olevia Museomyllyn eikä padon rakenteita. Rakennettavaa pohjapatoa jatketaan ylävirtaan Museomyllyn suojaamiseksi. Lisäksi luvan saaja on selityksessään todennut olevansa yhteydessä Satakunnan museoon asiassa.

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Käsittelymaksu on 7 345 euroa.

Lasku lähetetään erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Käsittelymaksu määräytyy aluehallintovirastojen vuoden 2018 maksuista annetun valtioneuvoston asetuksen (997/2017) ja sen liitteenä olevan maksutaulukon mukaisesti. Asetusta sovelletaan vuonna 2018 vireille pantuihin hakemuksiin. Maksutaulukon mukaan pohjapatoa, jolla padotetaan vesialuetta enintään 0,1 km², koskevan hakemuksen käsittelystä perittävän maksun suuruus on 5 970 euroa. Maksutaulukon mukaan kalataloudellista tai luonnonsuojelutarkoituksessa tehtävää kunnostusta koskevan hakemuksen käsittelystä perittävän maksun suuruus on 2 750 euroa.

Jos päätösasiakirja sisältää useita maksutaulukossa maksullisiksi säädettyjä vesitalousasioita siten, että ne muodostavat samaa tarkoitusta palvelevan kokonaisuuden, peritään asian käsittelystä korkeimpaan maksuluokkaan kuuluvan asian taulukon mukainen maksu kuitenkin siten, että maksumuun voidaan lisätä 50 prosenttia muiden vesitalousasioiden taulukon mu-

kaisista maksuista. Käsittelymaksu on siten 5 970 euroa + $0,5 * 2\,750$ euroa = 7 345 euroa.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös Säkylän kunta
Etelä-Satakunnan ympäristölautakunta
Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue
Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, kalatalousviranomainen
Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, patoturvallisuusviranomainen
Museovirasto
Satakunnan museo
Suomen ympäristökeskus

Ilmoitus päätöksestä

Listan dpoESAVI-10843-2018 mukaan.

Ilmoittaminen ilmoitustauluilla ja internetissä

Tieto päätöksen antamisesta julkaistaan Etelä-Suomen aluehallintoviraston ilmoitustaululla ja päätöksestä kuulutetaan Säkylän kunnan virallisella ilmoitustaululla.

Päätös julkaistaan aluehallintoviraston internetsivuilla osoitteessa www.avi.fi/lupa-tietopalvelu.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Liite

Valitusosoitus

Asian on ratkaissut ympäristöneuvos Erja Tasanko ja esitellyt ympäristöylikontrollin tarkastaja Anna Vaalasranta.

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen	Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätökseen saa hakea valittamalla muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta . Asian käsittelystä perittävistä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.												
Valitusaika	Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy 24.7.2019 .												
Valitusoikeus	Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, sijaintikunta ja vaikutusalueen kunnat ja niiden ympäristönsuojeluviranomaiset, sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.												
Valituksen sisältö	Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava - päätös, johon haetaan muutosta - valittajan nimi ja kotikunta - postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti vaasa.hao@oikeus.fi) - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta - mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi - perusteet, joilla muutosta vaaditaan - valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (faxilla tai sähköpostilla)												
Valituksen liitteet	Valituskirjelmään on liitettävä - asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle - mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta												
Valituksen toimittaminen	Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeudelle. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, faxina tai sähköpostilla. Sähköisesti (faxina tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet.												
Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamon yhteystiedot	<table> <tr> <td>käyntiosoite:</td><td>Korsholmanpuistikko 43, 4. krs</td></tr> <tr> <td>postiosoite:</td><td>PL 204, 65101 Vaasa</td></tr> <tr> <td>puhelin:</td><td>029 56 42780</td></tr> <tr> <td>faksi:</td><td>029 56 42760</td></tr> <tr> <td>sähköposti:</td><td>vaasa.hao@oikeus.fi</td></tr> <tr> <td>aukioloaika:</td><td>klo 8–16.15</td></tr> </table>	käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, 4. krs	postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa	puhelin:	029 56 42780	faksi:	029 56 42760	sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi	aukioloaika:	klo 8–16.15
käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, 4. krs												
postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa												
puhelin:	029 56 42780												
faksi:	029 56 42760												
sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi												
aukioloaika:	klo 8–16.15												
Oikeudenkäyntimaksu	Vaasan hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 260 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.												